

българ) сж само двѣ различни диалектични произношения на една и сѣща дума. Като намира това мнѣние за съвсѣмъ справедливо, Золотницкій гърси само да обясни отъ фонетичнитѣ закони на чувашскій езикъ *изчезването* на г въ българ. И до сега съгласнитѣ гърмени звукове г и к изпадатъ въ чувашкото нарѣчие при всѣки удобенъ случай или въобще се изфрлятъ, което дава своеобразенъ характеръ на чувашкитѣ думи въ сравнение съ другитѣ турски нарѣчия. Между друго се срѣща и изчезването на г подиръ плавнѣ л, напр. тат. алгыз = чув. ил-ер, вземете, килгез = кил-ер, елате; билгѣн = билге, знаемъ, булгачин = бол-зассин, ако бжде и т. нат.

Ако се вземе по-нататѣкъ въ внимание, продължава Золотницкій, изказаното на едно заседание на IV археологически конгресъ (2 авг. 1877) мнѣние на Радлова, че сегашнитѣ чувашки сж потомци на старитѣ българци, и на М. И. Ильминскій, че чувашкитѣ форми, които се срѣщатъ въ българскитѣ надгробни надписи, съставятъ въ звуково отношение къмъ сегашния чувашки езикъ, нѣщо като срѣдна степенъ между сегашнитѣ чувашки и татарски форми (Извѣстія о занятіяхъ IV арх. съѣзда, р. 50), то можемъ съ пълна увѣреностъ да приемемъ, че двата града Брахимовъ и Буцамеръ се наричали по народното (българско-чувашко произношение) *Българ* (българ), а по общотурско (българско-татарско) се произнаесли и пишели Булгар. Буквално преведено — единиятъ и другиятъ градъ се наричатъ въ рускитѣ лѣтописи Великъ градъ, споредъ туй кой отъ тѣхъ въ извѣстно врѣме е билъ столица на царството, съ което напълно се оправдава и мнѣнието на Семеновскій, че имало два града, които се наричали *Булгаръ, Биларъ „Велики“*.

И така булгар, българ, биѣгер и мургар сж разнообразни форми отъ една и сѣща дума. Пита се сега, кой отъ тѣхъ е послужила за основа на другитѣ, кои е първоначална? За такава Золотницкій признава — *биѣгер*: 1) защото напълно отговаря на изложенія по-горѣ законъ на постепенното прѣминуване на j въ л и р, и 2) защото точно опредѣля значението на името и се е очувала въ всичката си чистота у нѣкогашнитѣ сѣсѣди на българитѣ — вотицитѣ, единъ народъ, който едва почва да излиза изъ състояніето на първобитната си култура, който най-малко отъ всички свои сѣсѣди се е покривалъ отъ историчнитѣ събития и прѣврати, и за това най-чисто се придръжа о своитѣ традиции. Въ висша степенъ убѣдително е прочее, че вотицитѣ и до днесъ наричатъ казанскитѣ татари биѣгер, първобитното име на българитѣ. А думата *биѣгер* Золотницкій я смѣта за съставена отъ татаро-българското *биѣик* (алт. пиѣик, тур. буѣук) = голѣмъ главенъ, великъ и *ѣер*, *ѣер*, тат. *ѣир*, земля, страна, мѣсто. „Полагая что первоначальное назв. было тонкозвучное *бѣйг-ѣр* звукъ к между гласными и послѣ плавныхъ л и р переходитъ въ г), тогласозвучное *Бѣйг-ѣр* — „великая страна“ послѣдующими, по закону развитія звуковъ, измѣненіями въ названіи страны должны были быть тонкозвучнее *Билиг-ѣр, Билге-ѣр*, а по народному выговору чувашско-болгарскому, за выпускѣмъ гортаннаго — *Бил-ѣр*,